

Na osnovu člana 79. stav 1. tačka 5. Ustavnog zakona i člana 30. stav 2. Uredbe o organizaciji i radu Saveznog izvršnog veća ("Službeni list FNRJ", br. 20/58), Savezno izvršno veće donosi

Uredbu o ratifikaciji Konvencije Međunarodne organizacije rada br. 114 koja se odnosi na ugovor o zaposlenju ribara

Uredba je objavljena u "Službenom listu FNRJ - Međunarodni ugovori i drugi sporazumi", br. 2/62 od 22.2.1962. godine.

Član 1.

Ratifikuje se Konvencija Međunarodne organizacije rada (MOR-a) br. 114 koja se odnosi na ugovor o zaposlenju ribara, doneta u Ženevi 19. juna 1959. godine, koja u originalu na francuskom i u prevodu na srpskohrvatskom jeziku glasi:

Konvencija 114

KONVENCIJA KOJA SE ODNOSI NA UGOVOR O ZAPOSLENJU RIBARA

Opšta konferencija Međunarodne organizacije rada

Sazvana u Ženevi od strane Administrativnog saveta Međunarodnog biroa rada, gde se i sastala 3. juna 1959. na svom četrdeset i trećem zasedanju;

Pošto je odlučila da usvoji razne predloge koji se odnose na ugovor o zaposlenju ribara, pitanje koje je uključeno u petu tačku dnevnog reda zasedanja;

Pošto je odlučila da ovi predlozi dobiju formu međunarodne konvencije, usvaja danas, devetnaestog juna hiljadu devet stotina pedeset i devete, donju konvenciju, koja će biti nazvana Konvencija koja se odnosi na ugovor o zaposlenju ribara, 1959:

Član 1.

1. Za ciljeve ove konvencije, pod izrazom "ribarski brod" treba da se podrazumevaju svi brodovi, lađe ili veliki brodovi, bez razlike, upisani ili snabdeveni brodskim dokumentima, privatni ili javni, koji su namenjeni pomorskom ribolovu u slanim vodama.

2. Nadležna vlast može izuzeti od primene odredaba ove konvencije neke ribarske brodove čiji će tip i tonaža biti određeni posle konsultovanja sa zainteresovanim organizacijama vlasnika ribarskih brodova i ribara, ako postoje.

3. Ako nadležna vlast smatra da su pitanja koja su predmet ove konvencije uređena na zadovoljavajući način kolektivnim ugovorima između organizacija vlasnika ribarskih brodova ili vlasnika ribarskih brodova, s jedne strane, i organizacija ribara, s druge strane, ova vlast može izuzeti od primene odredaba ove konvencije koja se odnosi na individualne ugovore o zaposlenju, brodovlasnika i ribara na koje se primenjuju ovi kolektivni ugovori.

Član 2.

Za ciljeve ove konvencije, izraz "ribar" označava svako lice zaposleno ili primljeno na posao u bilo kom svojstvu na ribarski brod i koje je uneto u registar (spisak) posade, izuzev pilota, učenika školskih brodova, učenika u privredi, ako su oni vezani naročitim ugovorom o učenju, posade ratne mornarice i drugih lica koja su u stalnoj službi Države.

Član 3.

1. Ugovor o zaposlenju potpisuje vlasnik ribarskog broda ili njegov ovlašćeni predstavnik i ribar. Ribaru ili njegovom savetniku treba omogućiti da prouči ugovor o radu pre njegovog potpisivanja.

2. Uslove pod kojima ribar potpisuje ugovor treba da odredi nacionalno zakonodavstvo tako da se obezbedi kontrola nadležne javne vlasti.

3. Prethodne odredbe koje se odnose na potpisivanje ugovora smatraće se kao da su uzete u obzir ako je ustanovljeno aktom nadležne vlasti da su klauzule ugovora podnesene pismeno ovoj vlasti i da su one potvrđene u isto vreme od strane brodovlasnika ili njegovog ovlašćenog predstavnika i ribara.

4. Nacionalno zakonodavstvo treba da predvidi odredbe koje garantuju da ribar razume smisao klauzula u ugovoru.

5. Ugovor ne sme da sadrži nikakvu odredbu koja bi bila protivna nacionalnom zakonodavstvu.

6. Nacionalno zakonodavstvo treba da predvidi sve ostale formalnosti i garantije koje se odnose na zaključenje ugovora a koje se smatraju potrebnim za zaštitu interesa brodovlasnika i ribara.

Član 4.

1. Treba da se preduzmu odgovarajuće mere na osnovu nacionalnog zakonodavstva za garanciju da ugovor o zaposlenju ne sadrži nikakvu klauzulu prema kojoj bi se stranke unapred sporazumele o odstupanjima od normalnih pravila sudske nadležnosti.

2. Ova se odredba ne sme tumačiti kao da isključuje pribegavanje arbitraži.

Član 5.

Stanje službi svakog ribara vodiće nadležna vlast ili prema načinu koji ona propiše. Na kraju svakog putovanja ili ekspedicije staviće se na raspolaganje svakom ribaru, ili će se uneti u njegovu radnu knjižicu, stanje službi koje se odnosi na ovo putovanje ili ovu ekspediciju.

Član 6.

1. Ugovor o zaposlenju može da bude zaključen, bilo na određeno trajanje, bilo na putovanje ili, ako to dozvoljava nacionalno zakonodavstvo, na neodređeno trajanje.

2. Ugovor o zaposlenju treba da označi jasno odnosna prava i obaveze za svaku stranu.

3. On treba da sadrži sledeće podatke, osim u slučaju da su jedan ili neki od ovih podataka nepotrebni pošto je na neki drugi način ovo pitanje uređeno nacionalnim zakonodavstvom:

a) ime i prezime ribara, dan rođenja ili godine starosti, kao i mesto njegovog rođenja;

b) mesto i dan zaključenja ugovora;

c) oznaka ribarskog broda ili brodova na kojem ili na kojima se ribar obavezuje da će služiti;

d) putovanje ili putovanja koja će se preduzeti ako mogu da budu određeni u momentu primanja u posao;

e) služba koju treba da vrši ribar;

f) ako je moguće, mesto i datum u kojima ribar treba da se prijavi na brodu za početak svoje službe;

g) živežne namirnice koje su odobrene ribaru, osim ako nacionalno zakonodavstvo ne predvidi neki drugi sistem;

h) visinu plate ribara ili, ako je on plaćen na deo, postotak njegovog dela i osnov prema kojem je on obračunat, i još ako je primenjen mešoviti sistem, iznos plate, postotak njegovog dela i osnov po kojem je ovaj obračunat, kao i minimalnu platu koja bi mogla biti zaključena;

i) trajanje ugovora, bilo:

(i) da je on zaključen na određeno trajanje, sa određenim datumom isteka ugovora;

(ii) da je ugovor zaključen na putovanje, sporazumevši se o mestu opredeljenja za prestanak ugovora i označivši datum isteka roka u kojem će ribar biti oslobođen nakon dolaska u mesto opredeljenja;

(iii) ako je ugovor zaključen na neodređeno trajanje, uslove pod kojima svaka strana može da otkáže ugovor, kao i otkazni rok ali ovaj rok ne može da bude kraći za vlasnika ribarskog broda od onoga za ribara;

j) sve druge podatke koje bi nacionalno zakonodavstvo moglo da traži.

Član 7.

Ako nacionalno zakonodavstvo predvidi da se na brodu vodi registar posade, ugovor o radu će biti prepisan u registar posade ili priložen ovom registru.

Član 8.

Da bi se ribar mogao uveriti o prirodi i obimu njegovih prava i obaveza, nadležna vlast treba da odredi mere koje treba preduzeti kako bi se ribar mogao tačno obavestiti na brodu o uslovima svog zaposlenja.

Član 9.

Ugovor o radu, bez obzira da li je on zaključen na putovanje, na određeno ili neodređeno trajanje, biće raskinut punopravno u niže označenim slučajevima:

- a) obostranim pristankom strana;
- b) smrću ribara;
- c) gubitkom ili potpunom neplovnošću ribarskog broda;
- d) u svakom drugom slučaju koji predviđa nacionalno zakonodavstvo.

Član 10.

Nacionalno zakonodavstvo, kolektivni ili individualni ugovori treba da odrede okolnosti pod kojima brodovlasnik ili poslodavac imaju pravo da otpuste odmah ribara.

Član 11.

Nacionalno zakonodavstvo, kolektivni ili individualni ugovori treba da odrede i okolnosti u kojima ribar ima pravo da traži da bude odmah iskrcan.

Član 12.

Primenu ove konvencije obezbediće nacionalno zakonodavstvo ili kolektivni ugovori uz rezervu gornjih odredaba.

Član 13.

Formalne ratifikacije ove konvencije biće podnesene generalnom direktoru Međunarodnog biroa rada koji će ih registrovati.

Član 14.

1. Ova konvencija vezivaće samo članove Međunarodne organizacije rada, čiju ratifikaciju bude registrovao generalni direktor.
2. Konvencija će stupiti na snagu dvanaest meseci pošto ratifikacije dva člana budu registrovane od strane generalnog direktora.
3. Ova će konvencija zatim stupiti na snagu za svakog člana dvanaest meseci od dana kad njena ratifikacija bude registrovana.

Član 15.

1. Svaki član koji je ratifikovao ovu konvenciju može da je otkáže po isteku perioda od 10 godina od dana početka stupanja na snagu konvencije, aktom upućenim generalnom direktoru Međunarodnog biroa rada i od njega registrovanim. Otkaz će stupiti na snagu godinu dana po njegovoj registraciji.
2. Svaki član koji je ratifikovao ovu konvenciju koji u roku od jedne godine po isteku perioda od deset godina pomenutog u gornjem paragrafu, ne bude koristio pravo otkaza predviđeno u ovom članu, biće vezan za novi period od deset godina i moći će zatim da otkáže ovu konvenciju po isteku svakog perioda od deset godina pod uslovima predviđenim u ovom članu.

Član 16.

1. Generalni direktor Međunarodnog biroa rada notifikovaće svim članovima Međunarodne organizacije rada registrovanje svih ratifikacija i otkaza koji će mu biti upućeni od strane članova Organizacije.
2. Notifikujući članovima Organizacije registrovanje druge ratifikacije koja će mu biti dostavljena, generalni direktor skrećuće pažnju članovima Organizacije na datum kojega će ova konvencija stupiti na snagu.

Član 17.

Generalni direktor Međunarodnog biroa rada dostaviće generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija u cilju registrovanja, saglasno članu 102. Povelje Ujedinjenih nacija,

potpuna obaveštenja u pogledu svih ratifikacija i svih otkaza koje bude registrovao saglasno prethodnim članovima.

Član 18.

Svaki put kad to bude smatrao potrebnim, Administrativni savet Međunarodnog biroa rada podneće Generalnoj konferenciji izveštaj o primeni ove konvencije i ispitaće da li je potrebno uneti u dnevni red Konferencije pitanje njene potpune ili delimične revizije.

Član 19.

1. U slučaju da Konferencija bude usvojila novu konvenciju koja donosi potpunu ili delimičnu reviziju ove konvencije, ukoliko nova konvencija ne bude odredila drugačije:

a) ratifikacija od strane jednog člana nove konvencije koja nosi reviziju povlači sobom punopravno, bez obzira na gornji član 15, neposredni otkaz ove konvencije, uz rezervu da nova konvencija koja nosi reviziju stupi na snagu;

b) počev od dana stupanja na snagu nove konvencije koja nosi reviziju, ova konvencija prestaje da bude otvorena za ratifikaciju članovima.

2. Ova konvencija ostaće u svakom slučaju na snazi u svom obliku i sadržini za članove koji je budu ratifikovali, a koji ne budu ratifikovali konvenciju koja nosi reviziju.

Član 20.

Francuski i engleski tekst ove konvencije potpuno su istovetni.

Član 2.

Ova uredba stupa na snagu osmog dana po objavljivanju u "Službenom listu FNRJ".

Savezno izvršno veće

R. s. br. 146
27. juna 1961. godine
Beograd

Predsednik Republike,
Josip Broz Tito, s.r.